

Gjælp af organiske Love kan føres ud i Livet, men som allerede derved, at den staaer i Grundloven, er ført ud i Livet. Vi skulle derfor ikke ved nu at modtage Noget, som om det ikke allerede var givet, lægge for Dagen, at vi betragte det som ikke allerede givet. Jeg kan nu ikke skjøne rettere, end at denne Bestemmelse i Grundloven allerede indrømmer de mosaiske Troesbefjendere den Ret, som nærværende Lovudkast vil give dem, og jeg kan derfor ikke være enig med den høitærede Justitsminister deri, at Grundlovens Bestemmelse ikke ogsaa skulde angaae de Jøder, som ikke boe i Landet; thi det er dog aabenbart, at dette Lovudkast netop vil borttrydde den Hindring for Jøderne til at tage Ophold heri Landet, som har paahvilet dem paa Grund af, at de vedkjende sig den mosaiske Tro. Hvis det derfor er rigtigt, og jeg kan ikke skjøne Andet, at denne Frihed allerede er os sikket ved Grundloven; troer jeg ikke, at Forsamlingen skulde lade en Bestemmelse herom udgaae som Lov, netop for at haandhæve denne Grundlovsbestemmelse, som det vistnok bør være vor Pligt at haandhæve til det Øverste. Jeg skal ikke tillade mig at stille noget Forslag i denne Retning, men skal overlade dette til Andre, som ere mere indviede i den parlamentariske Orden end jeg.

Spandet: Jeg er ganske enig med den Taler, som nu satte sig. Jeg troer, at de Indskrænkninger, som Lovudkastet tilsigter at ophæve, allerede ere ophævede ved § 84 i Grundloven, hvorefter Ingen paa Grund af sin Troesbefjendelse kan berøves Adgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder. Til borgerlige Rettigheder hører det dog unægteligt, at kunne reise i Landet og nedsatte sig der; og at indfranke den fulde Nydelse af borgerlige Rettigheder til Indfødte eller dem, som allerede ere indkomne i Landet, troer jeg ikke er rigtigt. Efter denne Paragraph i Grundloven, mener jeg altsaa, at, ligesaa lidt som der nu kunde gives en Lov, hvorved Nogen paa Grund af sin Troesbefjendelse blev berøvet Adgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder, ligesaa lidt kunne de Love herom, som tidligere ere givne, gjælde efter at Grundloven er udkommen og vedtagen. Derfor man

først erkjender, at en saadan Lov er nødvendig, saa udsætter man sig for, at den ikke udkommer. Der ere jo nemlig flere Formaliteter, som skulle tagtages, førend et Udcast kan blive til Lov, og det er altsaa muligt, at der ikke udkommer en saadan Lov, hvor ufsælig den end kunde være. Desuden vil Grundloven tabe i Betydning, naar man ifkun vil udføre den gjennem organiske Love, selv i saadanne Tilfælde, hvor den ikke trænger til organiske Love, for at kunne udøves. Det sees ogsaa af Motiverne, at Ministeriet blot antager, at de Indskrænkninger, som Lovudkastet skulde søge at hæve, neppe kunne ansees bortfaldne umiddelbart efter Grundloven. Ministeriet lader altsaa til selv at have været i Tvivl, om de dog ikke maaffee kunde være bortfaldne allerede ved Grundloven.

At disse Indskrænkninger ikke skulde grunde sig i Religionen, men, som Magistraten siger, i „politilige og communale“ Forhold, kan jeg ikke troe. Det kan nok være, at saadanne Forhold kunde have Indflydelse paa Bestemmelserne; men, naar det siges, at enhver Jøde eller Enhver, som bekjender sig til den mosaiske Religion, og ingen Anden skal være disse Indskrænkninger underkastet, synes det aabenbart, at de grunde sig i Religionen eller i det mindste betinges ved Religionen og at de altsaa maae være bortfaldne ved den tidnævnte § i Grundloven. Jeg vilde derfor ansee det for onfsæligt om, Justitsministeren vilde tage sit Udcast tilbage og derimod underrette Øvrighederne om, at de omventilerede Indskrænkninger allerede ere ophævede ved Grundloven i Lighed med hvad den ærede Finantsminister for nylig har gjort i et Circulaire af 5te ds., som er meddeelt i Departementstidenden, og hvori i Anledning af Grundlovens § 97: „enhver i Lovgivningen til Adel, Titel og Rang knyttet Forret er affasset“ Øvrighederne underrettes om, at Forstrandsretten paa Grund af denne Paragraph er bortfalden for private Besiddere.

Dangaard: Derfor de Grunde, der af tvende ærede Talere ere anførte for, at allerede § 84 i Grundloven gjorde det forelagte Lovudcast overflødigt, vare aldeles rigtige, skulde Ingen hellere end jeg tiltræde et Andragende til den ærede Justitsminister om at tage Lov-